

תפילה (39)

תפילה מיוחדת לסילוק המעכבים

בתוך עולמנו ישנן שתי סוגיות שעלינו לעסוק בהן: "סור מרע" ו"עשה טוב". עלינו להגיע להכרה פנימית ביחוד ה', ויחד עם זאת לחפש עצות כיצד לסלק את המעכבים. כל מערכת הרע שברא הקב"ה, הוא שטן הוא יצה"ר, הוא מלאך המוות. (ב"ב טז.). אותו כח של רע שנמצא בתוך עולמנו אשר תפקידו לעכבנו מעבודתנו ולחחשיך עלינו את אור האמת. לאמיתו של דבר, אמנם עיקר מקומו של הרע הוא עולמנו, אך אחיזת הרע והמלחמה בו נמצאת גם בעולם היצירה, עולם המלאכים כמו שמצינו בחז"ל שיצה"ר הוא המלאך המוות, והרי ודאי שמלאך המוות כשמו כן הוא, מלאך. גם 'שרו של עשו' נקרא מלאך. נמצא, אם כן, שכח הרע והתגברות עליו, הוא לא רק סוגיא בעולמנו אלא גם בעולם המלאכים. מה שאין כן כשמגיעים לעולם של כסא הכבוד, שם כבר אין שום אחיזה של רע כלל, וכמו שנאמר: "לא יגורך רע" (תהלים. ה.ה.). לכן, בשלב הראשון של התפילה, הברכות והקרבנות, ובשלב השני, השירות והתשבחות, שהם בעצם המצב של המלאכים, בשני המצבים אלו עלינו לברך, אלא שבברכות השחר אנו אומרים: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, שעשה לי כל צרכי", ואילו בפסוקי דזמרה אנו אומרים "הללו את ה' מן השמים", אנו עוסקים בסילוק הכוחות המעכבים אותנו בעבודת ה' ומעכבים את גילוי היחוד האמיתי באותם שני עולמות. החלק בתפילה המיוחדת לסוגיא זו הוא תפילת "הודו". רוב הפסוקים כאן עוסקים בסוגיא זו: "הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו". לכו והודיעו בעמים שישנו בורא לעולם! פרסום מעשי ה' זוהי סוגיא גדולה ויסודית מאוד בכל המערכת הזאת. "שיחו בכל נפלאותיו.. אל תגיעו במשיחי... הוד והודר לפניו" [תראו את ההוד וההדר של השי"ת]. "הבו לה' משפחות עמים, הבו לה' כבוד ועוז חילו מפניו כל הארץ וכו'... ירעם הם ומלואו וכו' וקבצנו והצילנו מן הגויים", וכן הלאה. ובמשך: "א-ל נקמות ה', א-ל נקמות הופיע". הכל עוסק במערכה זו של סילוק וכילוי כוחות הרע, עד אשר יופיע עלינו השי"ת בכל שיפעת אורו. ההקדמה לכל זה היא כמובן הברכות והקרבנות.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "סידור התפילה"

תפילה היא דבר המועיל באמת

ברכות וסגולות למיניהן הן ענין גדול אך הגורם המהותי המביא על האדם ישועה הוא תפילה לפני אביו שבשמים. ובהזדמנויות שונות התבטא מרן הרב שך זצ"ל, כי אין דעתו נוחה מכך שבאים אליו ללא הרף

לבקש ברכות, שכן בדור נוצר מצב שבו המתברכים סומכים לחלוטין על הברכה שקבלו ושוכחים את חובתם להתפלל בעצמם ולבקש ישועה ממי שבידו הכל.

ספר "אוחילה לא-ל"

העצה לכוונה בתפילה

בטור (או"ח סי צח) נפסק כי: המתפלל צריך שיכוון לבו שנאמר: "תכין לבם תקשיב אזנך" (תהלים י) וכתב על זה הב"ח: נראה דהא דאמר אבא שאול סימן לדבר "תכין לבם תקשיב אזנך" (ברכות לא.) הוא לפי דקרא משמע דאין ביד האדם לכוון לבו לשמים, שהרי אמר "תכין לבם" דמשמע אם תכין לבם אז תקשיב באזנך כדפרש רש"י, אלמא דביד הקב"ה הוא להכין לבבם שיכוונו בתפלה, ואלמלא הקב"ה עוזרו לא היה יכול לכוון את לבו, ואפילו הכי סימן לדבר הוא שיתעורר האדם ויסכים בדעתו לכוון, כי אז ודאי הקב"ה עוזרו, כי הבא ליטהר מסייעין אותו מן השמים, עכ"ל. כלומר, באמת אין בכח האדם לכוון בתפילתו, כי המחשבות 'פורחות' בתוכו בלי שיוכל כלל לשלוט עליהן, וכל כח הכוונה הוא רק בגדר "הבא ליטהר", שמסייעין בידו. הרי לנו, כי ישנה הבטחה מיוחדת מהקב"ה שמי ש"יכין את לבו" יגש לתפילה מתוך הכוונה ראויה, הקב"ה יעזור לו. אבל מי שאינו מכין את עצמו לכך לא יזכה לסייעתא דשמיא. זה הסוד הגדול: הכל צריך לעשות לפני שניגשים לתפילה עצמה השליטה על המילים ועל המחשבות היא כמעט בלתי אפשרית, כפי שידוע לכולם.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פניני רבי שמשון"

שלש תפילות חדשות בכל יום

בירושלמי (ברכות פ"ד ה"ד) נאמר על דברי המשנה "העושה תפילתו קבע אין תפילתו תחנונים", שהכוונה בזה שלא יהא כקורא באיגרת, ור' אחא אמר צריך האדם לחדש בתפילתו בכל יום, ואחיתופל היה מתפלל שלש תפילות חדשות בכל יום, ע"כ. וביאר הגר"א שהשבח שמשבחים את אחיתופל הוא, שהיה משיג בתפילותיו בכל יום מה שהוא רצה, ולכן בכל עת היו תפילותיו חדשות שהיה מתפלל על דברים חדשים, שעל מה שהתפלל קודם לכן כבר קיבל והשיג. ויש לבאר באופן נוסף את דברי הירושלמי, שהנה יסוד התפילה היא חיבור עם השי"ת, שאם האדם מתפלל באופן הנכון והראוי אם כן בכל תפילה שהוא מתפלל הוא נעשה יותר מחובר אל השי"ת, שהרי האפשרות של האדם להתחבר אל הבורא יתברך היא עד אין סוף וגבול לגודל החיבור שאפשר להתחבר אליו יתברך, וא"כ במהלך התפילה

הראוי והמתוקן, יוצא שבכל תפילה האדם מתחבר אל הבורא יותר מן התפילה הקודמת, כיון שהעמיד בצורה נכונה את תפילתו ויצר חיבור ע"י התפילה אל השי"ת, וכך עולה ומתעלה בחיבורו ע"י התפילה יותר ויותר בכל התפילה נוספת. וא"כ זהו הביאור בדברי הירושלמי שאחיתופל ידע להעמיד את עסק התפילה כראוי, וממילא בכל תפילה היה זה בבחינה של תפילה חדשה, כיון שהוא העמיד חיבור אחר וגבוה יותר ממה שהיה לו בתפילה הקודמת.

קבלת השפע רק על ידי תפילה
בלשון הקדמונים נקראת התפילה בשם: "שער", כי היא הפותחת את השער ומאפשרת לנו לזכות בברכות עבורנו. הרב ברוך רוזנבלום שליט"א אמר על כך: כשנברא העולם לא יצא שום דבר מפתח הקרקע, עד שלא בא האדם וביקש מהקב"ה בתפילה ובתחנונים: רבונו של עולם, הושע נא. כלשונו של רש"י (בראשית ב.ה): "כל עשב השדה טרם יצמח", עדיין לא צמח, ובשלישי שכתוב: "ותוצא הארץ" על פתח הקרקע עמדו עד יום ששי.... לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאים. נמצא אפוא, כי מעשה התפילה אל הקב"ה הוא אשר מביא וממציא את כל השפע הטוב המוכן כבר לרדת לעולם. אם אדם אינו מתפלל, השפע הטוב אינו יכול לצאת החוצה.

שאל המהר"ל: מדוע צריך לבקש משהו שהקב"ה הוא קבע שראוי האדם לקבלו? מפני מה נקבע כזה מהלך? והענין מבואר על פי דברי הרמח"ל: ענין התפילה הוא כי הנה מן הסדרים שסדרה החכמה העליונה הוא, שלהיות הנבראים מקבלים שפע ממנו יתברך, צריך שיתעוררו הם אליו ויתקרבו לו ויבקשו פניו, וכפי התעוררותם לו כן ימשך אליהם שפע, ואם לא יתעוררו לא ימשך להם. כלומר: הקב"ה נותן דברים רק על ידי תפילה. זה סדר העולם: התפללת קיבלת לא התפללת לא קבלת.

ספר "אוחילה לא-ל"

המתפלל צריך שיכוון לבו

במשנה (ברכות ל:) נאמר: אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש, חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין, כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים. כשאומרים שהמתפלל צריך שיכוון לבו לשמים, אין הכוונה כשאומרים: ברוך אתה... צריך לחשוב על המילים שהוא אומר ולא להרהר בארוחת הצוהרים, פשוט וברור כי גם חובה זו מוטלת עלינו, אך לא זהו חידושם של חכמינו ז"ל בהלכה זו. לכוון פירושו: כמו שמכוונים חץ לעבר המטרה, כך יש לכוון את הלב לכיוון הרצוי התפילה ורק אחר כך להתפלל.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פניני רבי שמשון"

הלכה: ברכת שהכל על מאכלים אחרים

על כל מאכל ומשקה אם בירך שהכל נהיה בדברו יצא, לפי שהיא ברכה כוללת ואפילו על לחם ויין. וכשבירך שהכל על הלחם וכדומה פטר לא רק אל הלחם שלפניו אלא גם את הלחם שהביאו לפניו אחר כך שלא היה בשעת הברכה וגם את כל מה שנטפל לסעודה כגון בשר, סלטים וכדומה. וכן אם בירך בורא פרי האדמה על תפוח העץ וכדומה פטר את כל התפוחים שיואכל אף שלא היו לפניו בשעת הברכה.

ספר "הליכות ברכות" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: קל יותר לאהוב הצלחות מאשר להצליח טאהבות.

חקירה: גזירה שווה
מעתיקה את המילים, כאילו שנכתבו גם בפרשה הנלמדת, או רק את הדינים. **ספר "קובץ יסודות וחקירות"**

סיפור: חוששים לאשראי שלהם

מידי שבת היה הרב דורש לפני הקהל בעניני אגדה, ומידי פעם נוכח לראות שאין בקהל אפילו נגיד אחד, אלא רק עניים ופשוטי עם. הסביר את הדבר ואמר: חכמינו אמרו במסכת סופרים: כשאין הפרוטה מצויה הכל רצין אחר אגדה. לפיכך חוששים העשירים לבוא לדרשתי, פן יחשב הדבר כאילו אין הפרוטה מצויה בכיסם וזה עלול לפגוע באשראי שלהם.

ספר "חוד וחלק" חלק א' (דף קיב)

שבת שלום

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, אברהם בן חנה רחל שרה, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, ברטה מסעודה בת לאה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ששא בנימין בין קארין מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, שמחה ג'וזת בת אליז, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל יצחק בן ציפורה. **זיווג הגון:** נעמי פנינה בת סנדרין אסתר, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. הצלחה לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. משה בן מזל פורטונה, נתניאל יאיר בן מרים יהודית, ראובן בן חנינה, אליהו בן מרים, ניסים חי הורבט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נג'מה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
germon73@hotmail.fr
ניתן למצוא את העלון
www.kollel-aixlesbains.fr